

Dôvodová správa

Košický samosprávny kraj určil vo svojom Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja, za jednu z najdôležitejších úloh v oblasti ochrany životného prostredia, odstránenie kontaminácie územia polychlórovanými bifenyli v okolí podniku Chemko Strážske na Zemplíne (priemyselný kanál do rieky Laborec a Zemplínskej Šíravy).

Vysoké hodnoty PCB v povrchovej vode, sedimentoch a živých organizmoch pôsobia negatívne na životné prostredie a miestne obyvateľstvo. Košický samosprávny kraj sa od svojho vzniku snažil získať z fondov EÚ finančné prostriedky na riešenie tohto problému formou projektov, konkrétne z Operačného programu Základná infraštruktúra a z Programu South-East Europe. Tieto projekty neboli podporené (jeden z dôvodu že ho MŽP SR ako jediný možný predkladateľ nepredložilo a druhý pre formálnu chybu na strane jedného z partnerov projektu).

V súčasnosti je aktuálna výzva na predkladanie projektov v rámci programu Interreg IV C , ktorý je zameraný v rámci priority 2 na životné prostredie a prevenciu voči rizikám. Projekt PolyCIS sa bude venovať podtému prírodné a technologické riziká a zlepšenie efektivity regionálnych rozvojových politík. Predpokladaná doba trvania bude od 7/2009 do 6/2012, t.j. 36 mesiacov .

Znižovanie environmentálnych a zdravotných rizík spôsobených kontamináciou perzistentných organických látok je primárnym záujmom Košického samosprávneho kraja. Polychlórované bifenyly (PCB) sú toxické perzistentné zlúčeniny so schopnosťou akumulácie v živom organizme a v potravinovom reťazci. Hlavným cieľom projektu je vyhodnotiť environmentálne a zdravotné riziká spôsobené prítomnosťou PCB v kontaminovaných oblastiach u partnerov projektu – Slovinsko, Taliansko, Slovensko. Projekt vytvára príležitosť na:

- spoluprácu a výmenu skúseností a expertíz na miestnej a regionálnej úrovni
- na vyhodnotenie súčasnej situácie, modelovanie aktuálneho a budúceho rizika pre životné prostredie a ľudskú populáciu
- rozvoj manažérskych plánov a stratégií.

Projektu sa zúčastní 6 partnerov:

Slovinsko – Samospráva Semic – Bela Krajina, Jozef Stefan Institute

Taliansko –Universita Ca'Foscari Benátky, ARPA - Regional Environmental Protection Agency

Slovensko – Košický samosprávny kraj a Slovenská zdravotnícka univerzita

Projekt pozostáva z **5-tich komponentov**:

Komponent 1 – Manažment a koordinácia (zodpovedná inštitúcia – Košický samosprávny kraj)

Komponent 2 – Komunikácia a odovzdávanie informácií a výsledkov (zodpovedná inštitúcia samospráva Semic)

Komponent 3 – Výmena poznatkov o vhodných postupoch , riešeníach (zodpovedná inštitúcia ARPA Benátky)

Komponent 4 – Vplyv kontaminácie na zdravie človeka a životné prostredie , stanovenie indikátorov (zodpovedná inštitúcia Slovenská zdravotnícka univerzita)

Komponent 5 – Manažment dekontaminácie životného prostredia (zodpovedná inštitúcia Univerzita Benátky)

Výstupy projektu:

Prípadová štúdia 1 – Vyhodnotenie PCB expozície na populáciu

Prípadová štúdia 2 – odber 3 vzoriek sedimentov v každej krajine – doprava – analýza v akreditovanom laboratóriu

Prípadová štúdia 3 – spracovanie údajov - analýza rizika na ŽP a ľudskú populáciu, stanovenie indikátorov pre potreby lokálnej a regionálnej politiky týkajúcej sa PCB znečistenia.